

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
POSEBNOSTI RAČUNOVODSTVA TRGOVSKEGA PODJETJA

Ljubljana, maj 2020

PIA NOVAK

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Pia Novak, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom »Posebnosti računovodstva trgovskega podjetja«, pripravljenega v sodelovanju s svetovalcem prof. dr. Markom Hočevarjem,

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne 18. 5. 2020

Podpis študentke: _____

KAZALO

UVOD	1
1 SAMOSTOJNI PODJETNIK	2
2 TRGOVINA.....	3
2.1 Funkcije trgovine	4
2.2 Trgovina na drobno	5
2.3 Trgovina na drobno v cvetličarnah	6
3 PRAVNA UREDITEV NA PODROČJU TRGOVINSKE DEJAVNOSTI.....	6
3.1 Zakon o trgovini.....	7
3.1.1 Pravilnik o stopnjah običajnega odpisa blaga	8
3.1.2 Izvajanje nadzora	8
3.2 Zakon o davku na dodano vrednost.....	8
3.3 Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb	9
4 PREDSTAVITEV IZBRANEGA PODJETJA.....	9
5 RAČUNOVODSTVO IZBRANEGA TRGOVSKEGA PODJETJA	11
5.1 Davek na dodano vrednost.....	12
5.2 Zalog.....	14
5.2.1 Kalkulacija maloprodajne cene	17
5.2.2 Odpis blaga	17
5.3 Stroški dela	19
5.3.1 Stroški zaposlenih.....	19
5.3.2 Prispevki samozaposlenega	21
5.4 Davek od dohodka iz dejavnosti	22
SKLEP	22
LITERATURA IN VIRI	23
PRILOGE.....	27

KAZALO TABEL

Tabela 1: Ključni finančni podatki podjetja	11
Tabela 2: Primerjava obračunavanja DDV med domačim in tujim dobaviteljem	13
Tabela 3: Kalkulacija maloprodajne cene	17
Tabela 4: Prikaz dovoljene stopnje odpisa blaga.....	18
Tabela 5: Primer obračuna plače zaposlenega v cvetličarni Bine	21

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Obrazec DDV-O za obračun davka na dodano vrednost.....	1
Priloga 2: Popis kala.....	2
Priloga 3: Obračun stroškov za samozaposlenega	3

SEZNAM KRATIC

AJPES – Agencija za javnopravne evidence in storitve Republike Slovenije

DDPO – Davek od dohodka pravnih oseb

DDV – Davek na dodano vrednost

EU – Evropska unija

EUR – Denarna enota evro

RS – Republika Slovenija

SKD – Standardna klasifikacija dejavnosti

S. P. – Samostojni podjetnik

SRS – Slovenski računovodski standardi

ZDDPO-2 – Zakon o davku od dohodka pravnih oseb

ZDDV-1 – Zakon o davku na dodano vrednost

ZGD-1 – Zakon o gospodarskih družbah

ZT-1 – Zakon o trgovini

UVOD

Računovodstvo je pojem, ki smo ga zagotovo vsi slišali že nemalokrat. Vsak v svojih mislih z različno definicijo. Kaj pravzaprav računovodstvo je in zakaj ga potrebujemo v podjetjih? Laiki bi zagotovo odgovorili, da ga potrebuje sektor, kjer beseda teče samo o denarju, dobičku in ga potrebuje vsako še tako malo podjetje. Enakega mišljenja sem bila tudi jaz, ko sem še kot otrok s svojo babico hodila v računovodski servis oddajat dokumentacijo in se posvetovati o takrat meni neznanih stvareh. Kasneje so mi te stvari zlezle pod kožo, prav tako je v meni raslo zanimanje. Ko je napočil čas za sprejetje odločitve, kam se vpisati na nadaljnji študij, je bila ekonomska fakulteta pričakovan odgovor za vse moje bližnje. Kar sem poznala že od prej, sem lahko v teh treh letih podkrepila s teoretičnim znanjem, drugačnim mišljenjem in širšim pogledom na aktualne dogodke. Ravno okoliščine so me pripeljale do te mere, da je naslov moje zaključne strokovne naloge povezan z družinskim podjetjem.

Torej, če se vrnem na pojem računovodstva, so z njim povezani tudi podjetništvo, davki, finance ... Z vsem tem sem odraščala in rasla. V družinski lasti imamo že dobri dve desetletji trgovino na drobno – cvetličarno. Ravno letos praznujemo 30-letnico poslovanja. Z gotovostjo lahko trdim, da poznam velik del poslovanja, saj sem hote ali nehote vključena vanj. Prav to je postala moja iztočnica za raziskovanje.

Trgovina je ena najstarejših, če ne kar najstarejša dejavnost človeštva. Poznali so jo že stari Egipčani pod izrazom »menjava dobrin«. Skozi leta se je spreminjala in dobivala vse večje razsežnosti in hkrati tudi drugačna poimenovanja. Dejavniki v zgodovini so trgovsko dejavnost razvili do mere, ki jo poznamo danes. Razčlenila se je na trgovino na debelo in trgovino na drobno. Ob tem so se ohranile določene osnove zakonodaje trgovinske dejavnosti (Potočnik, 2001, str. 4, 5).

Namen zaključne strokovne naloge je predstaviti cvetličarstvo kot trgovinsko dejavnost v računovodstvu. Predstaviti želim, s kakšnimi izzivi se vsakomesečno spopadamo in kako vse to deluje v praksi. Vse skupaj je podkrepjeno z zakoni, pravilniki in standardi. Naloga bo predstavljena kot strnjena celota vsega dogajanja v poslovnem letu: kako pomembni so nabava, zaloge, odpisi blaga, plačilo davkov, stroški zaposlenih ...

Cilji zaključne strokovne naloge so:

- predstavitev pojmov, kot sta samostojni podjetnik (v nadaljevanju s. p.) in trgovinska dejavnost;
- predstavitev zakonodaje, standardov in inšpekcijskih organov;
- predstavitev posebnosti računovodstva trgovske dejavnosti v konkretnem podjetju.

Vsebina zaključne strokovne naloge je sestavljena iz dveh delov. Prvi je teoretične narave ter predstavlja in razlaga osnovne pojme, povezane s trgovinsko dejavnostjo, podkrepjene

s teorijami in ugotovitvami avtorjev. Predstavljeni so tudi zakonodaja in izvršni organi, ki urejajo ta področja. Drugi del je praktične narave in se navezuje na izbrano podjetje. Predstavlja dejansko dogajanje. Na koncu sledita sklep o vseh ugotovitvah in kratek povzetek.

Ključni pojmi: samostojni podjetnik, trgovina, trgovina na drobno, cvetličarna, zakonodaja, računovodstvo, davek na dodano vrednost, davčni zavezanec, zaloga, odpis blaga, stroški dela, davek od dohodka iz dejavnosti.

1 SAMOSTOJNI PODJETNIK

Samostojni podjetnik je ena izmed pravnoorganizacijskih oblik, med katere uvrščamo tudi družbo z omejeno odgovornostjo, družbo z neomejeno odgovornostjo, delniško družbo, komanditno družbo, zadrugo. Vsaka izmed njih ima svoje prednosti in slabosti. V nadaljevanju se bom osredotočila samo na s. p. Že poimenovanje pove, da govorimo o eni osebi, ki niti na začetku niti kasneje ne more imeti družbenika (Slovenska poslovna točka, brez datuma b).

S. p. je fizična oseba, ki se odloči vstopiti na trg poslovanja kot neodvisna oseba z namenom upravljanja pridobitne dejavnosti. Je najpreprostejši način, kako začeti pisati svojo poslovno pot, brez velikega finančnega vložka (Slovenska poslovna točka, brez datuma a). Ta oblika poslovanja je najbolj primerna za mlade in omogoča obilico različnih izhodišč. Bolje rečeno, s. p. omogoča kar nekaj vej poslovanja z računovodskega vidika. Glede pravnoorganizacijske oblike obstaja samo ena. Ko beseda nanese na računovodstvo in davke, pride do nekaterih razlik. Samostojni podjetniki se lahko odločijo, v katero skupino se bodo uvrstili. Ostanjejo lahko pri klasičnem s. p., če imajo možnost tudi s. p., ki opravlja dopolnilno dejavnost (popoldanski), ali izberejo normiranega. Na prvi pogled vse skupaj mogoče deluje zelo preprosto, vendar obstajajo določene omejitve. Ni popolne svobode, treba se je držati nekaterih omejitev (Žagar, 2018). Kot sem poudarila, je vse naštetu popolnoma enako glede pravnega vidika, ki ga ureja Zakon o gospodarskih družbah (v nadaljevanju ZGD-1). Razlika je samo in izključno glede davčnega vidika, vodenja knjig in letnih poročil. Seveda se ne moremo izogniti niti davku na dodano vrednost (v nadaljevanju DDV). Tudi tukaj obstajata dve možnosti: davčni zavezanec ali mali davčni zavezanec. Upravičenca določa Zakon o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju ZDDV-1). Davčni zavezanci morajo biti obvezno tisti, ki presegajo 50.000 EUR obdavčljivega prometa. Prostovoljno se v to lahko vključijo katera koli podjetja oziroma s. p., vendar z dobo najmanj 5 let (Hojnik, 2019).

S. p. kot pravnoorganizacijska oblika nudi veliko prednosti in tudi slabosti. Ustanovitev in registracija podjetja sta izjemno hitra in preprosta, začetni kapital ni potreben, vodenje je preprosto, posledično so tudi nižji stroški poslovanja, podjetnik sam sprejema vse odločitve in razporeja denar. Glavna značilnost je, da podjetnik razpolaga z vsem svojim

premoženjem, ki se lahko v hipu sprevrže v slabost. To pomeni, da je popolnoma vse, kar je v njegovi lasti, tudi v lasti registrirane dejavnosti. To ob določenih krizah predstavlja veliko breme. Poleg tega ob visokem dobičku posledično raste tudi višina davčne bremenitve (Mercina, 2017).

Kot navaja Agencija za javnopravne evidence in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju AJPEŠ, brez datuma), je prvi korak vpis v Poslovni register Slovenije, kjer je treba navesti firmo, sedež in dejavnost. Pri dejavnosti je treba navesti glavno dejavnost, ki jo namerava podjetnik opravljati. Kljub temu je vedno mogoče prijaviti ostale dejavnosti – do registracije med poslovanjem. Na potek poslovanja nikoli ne moremo vplivati, prav tako ne vemo, kako se bo trg spreminjal. Dejstvo je, da lahko podjetnik upravlja samo tiste dejavnosti, za katere je registriran in ima dodeljeno standardno klasifikacijo dejavnosti. Tu ima popolno svobodo in možnost širiti svojo poslovno vizijo. V nadaljevanju pisanja bom nazorno prikazala to problematiko v konkretnem primeru. Še vedno namreč ni točno določeno, kateri glavni dejavnosti pripada izbrano podjetje. Pa vendar, kako se vse to uredi? Vse zgoraj navedeno je najpreprostejše urediti preko točke VEM. S tem še nismo pri koncu. Za nemoteno odprtje podjetja se je treba prijaviti na Finančni urad Republike Slovenije, odpreti poslovni bančni račun pri izbrani banki, pridobiti obrtno dovoljenje, če je to potrebno, ter se prijaviti na obvezno socialno zavarovanje (obrazec M-1). Zaradi preprostejšega poslovanja ima podjetnik možnost izbrati prokurista. To je oseba, ki ji podjetnik popolnoma zaupa in ima pooblastila urejati njegove poslovne zadeve v času njegove odsotnosti. Prav tako se lahko podjetnik kadar koli odloči za prenos podjetja na drugo fizično osebo. V primeru smrti podjetnika se lahko nadaljuje opravljanje dejavnosti pokojnika, vendar je treba najprej poskrbeti za izbris iz poslovnega registra predhodnika in vpis novo nastalega podjetnika. Vsekakor je ta postopek dolgotrajnejši zaradi vseh obravnav, birokratskih zapletov in rokov. Vendar ob dodeljenem prokuristu pride do veliko manjših zapletov, vsaj z vidika poslovanja. Ob vsej tej zmešnjavi, do katere lahko pride, se ne sme pozabiti na register dejanskih lastnikov, ki jih je treba prijaviti oziroma poročati o spremembah. Kazni za napačne podatke so zadnje čase zelo visoke (Slovenska poslovna točka, brez datuma a).

2 TRGOVINA

Trgovina je ena izmed najpomembnejših gospodarskih dejavnosti. Statistični podatki govorijo, da je ena izmed panog, ki zaposluje največ prebivalstva, prav tako ustvarja zavidljiv odstotek prihodkov (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, 2020).

Prvi omenjeni zapis besede trgovina je bil zapisan kot karavanska trgovina. Njena definicija se je skozi zgodovino močno razlikovala. Že Aristotel je imel svoje poglede na to. Menil je, da trgovci izkoriščajo dobrine za njihov lastni zaslužek. Kar nekaj časa se je to prepričanje tudi ohranilo. Z nastopom merkantilistov se je razmišljanje popolnoma spremenilo. Prešli so v drugo skrajnost, kjer so zagovarjali trgovino kot dejavnost, ki ustvarja prihodke in s tem

prinaša bogastvo državi. Da bi preprečili razne goljufije, so uvedli tudi strog nadzor nad trgovinskimi bilancami in omejili zunanjo trgovino. Čez čas so se ekonomski teoretiki poglobili v proučevanje gospodarskega procesa. S tem so nastale različne teorije, ki jih zasledimo v literaturi. Med drugim, da je trgovinska dejavnost samo prevoz iz kraja A v kraj B (Potočnik, 2001, str. 6–8).

Francoski ekonomist J. Baptiste Say je dejal, da gre za krožni tok, kjer se izmenjujeta prodajalec in kupec ter s tem ustvarjata trg. Proizvodnja proizvede izdelek, ga proda trgovcu, kasneje pa ga lahko kupi kateri koli potrošnik, teoretično tudi proizvajalec, torej je krog sklenjen (Potočnik, 2001, str. 7, 8).

Kasneje sta prišla v ospredje francoska teoretika G. Pirou in P. Avril, ki sta menila, da trgovec s prodajo izdelkov skrbi za zagotavljanje potreb potrošnikov z distribucijo, katerih potrošnik sam ne bi mogel dobiti, s tem pa sebi omogoča zaslužek. Kot glavni dejavnosti sta bila omenjena tudi dostava in financiranje. O tem je bilo veliko napisanega. Vsi so se strinjali, da gre za dejavnost, kjer so v ospredju posredovanje in nakupovanje po nizki ceni in prodaja po čim višji. Neka klasična definicija, ki jo poznamo danes, je nekoliko spremenjena (Potočnik, 2001, str. 8).

V sodobnem svetu trgovino opredelimo kot gospodarsko dejavnost, ki je osredotočena v nabavo in kasnejšo prodajo. Ni pomembno, ali se blago spreminja (obdeluje) ali ne, prav tako ni pomembno, ali se blago prodaja končnim potrošnikom ali je namenjeno nadaljnji porabi. Gre za posredovanje blaga med proizvodnjo in potrošnjo. Trgovec kupuje izdelke, jih skladišči in s tem ustvarja zaloge ter ob prodaji izdelka sebi ustvari razliko v ceni, kar imenujemo marža. Potrošnikom se ob tem zagotovijo zadovoljitev njihovih potreb, prosta izbira in količina ob njihovem želenem času. Poleg zgoraj naštetega trgovina omogoča tudi določene stranske ponudbe v korist potrošnika, med drugim kreditiranje, skladiščenje, embaliranje in prevoz. Trgovska dejavnost mora poskrbeti za dobre poslovne običaje, brez povzročanja škode tako potrošnikom kot preostali konkurenci (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, 2020).

2.1 Funkcije trgovine

Oskrbe z izdelki si skorajda ne znamo predstavljati brez trgovine. Zaradi preprostejšega nakupa je potreben posrednik, saj so v trgovini na voljo različni izdelki, ne glede na čas, in se ni treba voziti od proizvajalca do proizvajalca, za en sam izdelek (Potočnik, 2001, str. 23).

Potočnik (2001, str. 24, 25) v svojem delu trgovino deli na šest funkcij:

- **Prostorska funkcija** pomeni, da imajo potrošniki izdelke na dlani, tj. v njihovi bližini in se jim ni treba voziti. Prav tako olajša delo proizvajalcem, saj jim ni treba skrbeti za potrebe potrošnikov. Brez trgovine bi bila prodaja zelo omejena.

- **Časovna funkcija** omogoča dostop do izdelkov ves čas. V veliki meri proizvodnja in prodaja nista enakomerni. Lahko se zgodi, da je povpraševanje večje kot zmogljivost proizvodnje. Veliko je odvisno od letnih časov – poleti je v trgovinah mogoče zaznati veliko prodajo kopalk, pozimi smučarskih oblek, proizvodnja pa teče skozi vse leto. Enako je z ozimnico. Sadje in zelenjava dozorita poleti/jeseni, prodajata se skozi vse leto.
- **Količinska funkcija** olajša nakup končnim potrošnikom. Trgovine kupujejo velike količine, posamezniki pa le, kolikor potrebujejo.
- **Kakovostna funkcija** je mogoča do neke mere. Preverja kakovost blaga in izdelkov, lažja možnost reklamacij. Prav tako do neke mere oblikuje nov izdelek oziroma ga spreminja.
- **Svetovalna in informacijska funkcija** je ves čas na voljo v trgovinah. Posreduje vse informacije, odprta je za dodatna vprašanja in pojasnila, obvešča o novih trendih in ponudbah.
- **Kreditna funkcija** da kupcu na izbiro plačilo takoj ali s kreditno kartico, vedno pa obstaja tudi možnost odloženega, obročnega plačila.

2.2 Trgovina na drobno

Trgovina na drobno je posrednik med proizvajalci in končnimi porabniki. Pravzaprav je zadnji člen pred uporabo oziroma porabo izdelka v gospodinjstvih kot nekakšen preprodajalec. Gre za dejavnost, ki skrbi za nemoten pretok blaga iz ene strani do druge. Ko svojo nalogo že opravijo proizvodnja, komisionarji, uvozniki, zastopniki in trgovci na debelo, se začne prodaja na drobno. Njena glavna skrb je zagotoviti zadostno količino in asortiment izdelkov na dostopni lokaciji, kamor se potrošniki zatečejo po nakup. Ob tem morajo poskrbeti za postavitev poštene cene izdelkov glede na njihovo vrednost. Želja vseh je, da izdelki ne bi bili podcenjeni ali precenjeni. Kot navaja avtor, ima trgovina na drobno zelo pomemben vpliv na gospodarstvo. Ne vpliva samo na gospodarstvo, ampak sega globlje. Pomembna je tako za družbene, politične, kulturne in tehnične dejavnosti. Lahko bi rekli, da je zelo pomemben člen ekonomije. Vsi dogodki se odvijajo prav tukaj. Za ponazoritev: ljudje se odločijo, da ne bodo kupovali določenih produktov, kar na svoji koži najprej izkusijo trgovci na drobno, saj ne morejo prodati izdelkov, ki jih imajo na zalogi. Tukaj nastopijo prvi pokazatelji ponudbe in povpraševanja v gospodarstvu. Kasneje se to prenese na trgovce na debelo in ostale posrednike, kot zadnja to občuti proizvodnja, ki ima največ časa za reorganizacijo. Torej vidimo, da so najšibkejši v verigi in hkrati najranljivejši. Glede na njihove finančne zmožnosti in znanja je odvisno, ali obstanejo na trgu ali ne (Potočnik, 2001, str. 37).

Da trgovina na drobno nemoteno obratuje, morajo biti zagotovljeni minimalni tehnični pogoji, pravilno vodenje trgovskega blaga ter jasno določen odpiralni čas (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, 2020). Več o tem v poglavju o pravni ureditvi trgovinske dejavnosti. Poleg tega so potrebne primerne kapacitete za razpolaganje zalog blaga.

Najpomembnejša prostora sta prodajalna, ki je, kot že ime pove, namenjena prodaji, in skladišče – prostor za skladiščenje (Potočnik, 2001, str. 43).

2.3 Trgovina na drobno v cvetličarnah

Cvetličarstvo je pojem, ki opisuje delo z rastlinami, naj bo to gojenje, nabava, prodaja končnim potrošnikom ali izdelava izdelkov iz cvetlic. Poleg tega se izvaja tudi prodaja izdelkov, ki so posredno ali neposredno povezani s cvetlicami. Torej, ali je cvetličarstvo storitvena ali trgovinska dejavnost? Že vrsto let nastaja polemika ob odprtju tega vprašanja. Dejstvo je, da v večini primerov cvetličar ob prodaji izdelkov opravi tudi storitev, naj bo to izdelovanje šopka, aranžmaja, zasaditve, aranžiranje ali samo svetovanje. Velikokrat pride samo do nadaljnje prodaje – trgovine na drobno. Cvetličarna je po standardni klasifikaciji dejavnosti (v nadaljevanju SKD) trenutno umeščena v skupino G – področje trgovine, podrobneje spada pod številko 47.761 – trgovina na drobno v cvetličarnah. Zagotovo bi bilo treba to uvrstitev še dodelati, da ne bi prihajalo do navzkrižja mnenj (Cvetličarna Bine, Matjaž Novak s. p., 2016a).

Kaj se uvršča pod to kategorijo (Cvetličarna Bine, Matjaž Novak s. p., 2016a)?

- specializirana trgovina na drobno s cvetjem,
- priprava vencev,
- priprava cvetličnih aranžmajev in
- aranžiranje daril ob prodaji cvetja.

V preteklosti, približno 15 let nazaj, je bil za cvetličarsko dejavnost določen le razred 76. S tem se je pokazalo, da se stanje o delitvi izboljšuje in mogoče kmalu ne bo toliko vprašanj glede umestitve. Cvetličarna namreč ni samo tisto, kar je naštet zgoraj, v ozadju se skriva še veliko drugega (Cvetličarna Bine, Matjaž Novak s. p., 2016a).

3 PRAVNA UREDITEV NA PODROČJU TRGOVINSKE DEJAVNOSTI

Za nemoteno delovanje trgovin in spoštovanje vseh, ki so kakor koli vpleteni v trgovinsko dejavnost, je država sprejela razne zakone, predpise in standarde, ki se jih je treba držati. Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo (v nadaljevanju EU) je bilo treba nekatere direktive EU prenesti v slovensko zakonodajo in poskrbeti za njihovo izvajanje. Glavni namen je usklajevanje enakosti vseh držav članic.

V nadaljevanju bodo predstavljeni glavni zakonski okvirji trgovinske dejavnosti v Sloveniji.

3.1 Zakon o trgovini

Za nemoteno delovanje in preprečevanje kršitev je bil uveden Zakon o trgovinski dejavnosti v Sloveniji (ZT-1), Ur. l. RS, št. 24/08, ki je bil sprejet 27. februarja 2008. 30. junija 2015 je v veljavo stopila izpopolnjena različica predhodnega istoimenskega zakonika; Zakon o spremembah Zakona o trgovini (ZT-1A), Ur. l. RS, št. 47/15. Držati se ga morajo vse gospodarske družbe, ki so registrirane kot trgovska dejavnost, z namenom zaščititi delavce, potrošnike in okolje. V njem so opredeljeni vsi potrebni pojmi ter načini in pogoji za opravljanje dejavnosti. Za nadzor in pravilno delovanje je pooblaščen tržni inšpektorat.

V 2. členu ZT-1 je trgovinska dejavnost opredeljena kot:

- **Trgovina:** dejavnost, kjer gre za fazo nabave, skladiščenja in prodaje z namenom zadovoljiti potrošnikove želje in potrebe.
- **Trgovina na debelo:** prodaja blaga, dokončanih in nedokončanih izdelkov drugim trgovcem ali podjetnikom za nadaljnjo porabo ali prodajo.
- **Trgovina na drobno:** prodaja blaga in proizvodov končnim potrošnikom.
- **Prodajalna:** poslovni prostor z vsemi dovoljenji, ki je namenjen prodaji izdelkov.

Da trgovinska dejavnost nemoteno deluje, se je treba držati določenih pogojev, ki jih narekuje zakon. Med njimi je treba upoštevati minimalne tehnične pogoje v trgovinah, pridobiti soglasja za prodajo izven prodajaln (v primeru prodaje na stojnicah, sejmihi ...) in voditi evidenco trgovskega blaga v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (v nadaljevanju SRS) (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, 2020).

Ena izmed bistvenih sestavin, ki jo ureja ZT-1, je vodenje evidenc. S sprejetjem pravilnika o vodenju evidenc o nakupu in prodaji blaga in storitev so predpisani načini, kako jih voditi. Evidenco je dolžan voditi vsak, ki je registriran kot trgovec na drobno ali debelo. Čeprav vsebina ni predpisana, mora vsebovati začetno stanje, vso nadaljnjo nabavo in prodajo blaga, voditi gibanje cen ter reklamacij, upoštevati primanjkljaje in odpise. Prikazana mora biti popolnoma vsaka sprememba blaga. Za upoštevanje pravilnika se vodijo naslednje evidence (Zalokar, 2013):

- evidenca o nakupu in prodaji blaga v trgovini na debelo (obrazec TD),
- evidenca o nakupu in prodaji blaga v trgovini na drobno (obrazec TDr),
- evidenca o prodaji trgovinskih storitev (obrazec TSt), ki je že brezpredmetna, saj jo ZT-1 ne zahteva več.

Med drugim morajo biti na dobavnici, ki jo trgovec prejme od dobavitelja, navedeni točni podatki o dobavitelju, imenu artikla, količini, merski enoti, nabavni in prodajni ceni ter datum (Zalokar, 2013).

Ena najbolj perečih tem trgovinske dejavnosti je vsekakor obratovalni čas. Opredeljen je v 8. členu ZT-1, kjer ima prodajalec proste roke glede določitve urnika. Najpogosteje se urnik

določi glede na potrebe potrošnikov, za katere trgovci menijo, da bodo za njihovo prodajo najbolj primerni. Treba se ga je samo držati, tako kot se določi. Pri določitvi delovnika se ne sme pozabiti na zaposlene. S 1. januarjem 2018 je začela veljati spremenjena določba kolektivne pogodbe o trgovinskih dejavnostih. S tem so delavcem omogočili več prostih dni v času nedelj in praznikov oziroma višje dodatke za delo. Poleg tega pravilnik določa tudi odmore in počitke za delavce.

3.1.1 Pravilnik o stopnjah običajnega odpisa blaga

Pravilnik je namenjen trgovinskim dejavnostim, ki se vsakodnevno srečujejo z odpisom blaga. Z njim je jasno določen največji dovoljen odstotek odpisa, od katerega ni treba plačati DDV (Davčno in računovodsko izobraževanje – Računovodja.com, 2008b).

V konkretnem primeru – trgovina na drobno s cvetjem in semeni – je za rezano cvetje in zelenje določen 15 % odpis, za lončnice in sadike 10 % in za suho cvetje 3 % opravičenosti plačila DDV. Tako določa 6. člen pravilnika o stopnjah običajnega odpisa blaga (kalo, razsip, razbitje, okvara), Ur. l. RS, št. 119/08.

3.1.2 Izvajanje nadzora

Za ugotavljanje nepravilnosti pri trgovinskih dejavnostih je zadolžena tržna inšpekcija pod vodstvom Tržnega inšpektorata Republike Slovenije. Njihova glavna naloga je preverjati, ali so izpolnjena vsa zakonska določila, ki jih predpisuje ZT-1. Če so ugotovljene nepravilnosti, inšpektor sam presodi, za katero izmed oblik sankcij se bo odločil. Lahko gre samo za opozorilo in poziv k čimprejšnjemu odpravljanju napak. Pri hujših oblikah izda globo ali celo prepove opravljanje dejavnosti. Kazni so predpisane tako za pravne osebe oziroma s. p. kot tudi za posameznike (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, 2020).

3.2 Zakon o davku na dodano vrednost

Davek na dodano vrednost imenujemo tudi potrošni davek, saj se zaračunava ob prodaji katerega koli blaga ali storitve. Določi ga Republika Slovenija kot Zakon o davku na dodano vrednost (ZDDV-1), Ur. l. RS, št. 117/06 s spremembami, ki mora biti v skladu s pravom EU. Temeljna naloga zakona je, da določa obračunavanje in plačevanje davkov, ob nastali prodaji blaga ali storitev na ozemlju Republike Slovenije, tudi pri uvozu. Prihodki, ki pri tem nastanejo, so last državne blagajne.

Z 41. členom ZDDV-1 so določene tri stopnje DDV:

- splošna stopnja 22 % (blago in storitev),
- znižana stopnja 9,5 % (hrana, pijača, zdravila),

- oproščen DDV (bolnišnična nega, varstvo, šolsko izobraževanje).

V Sloveniji so obdavčene vse tiste dejavnosti, ki jih opravlja davčni zavezanec. To so vsa podjetja, ki opravljajo neko gospodarsko dejavnost in se prostovoljno ali obvezno vključijo v sistem obračunavanja (Čok in drugi, 2014, str. 45).

3.3 Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb

Zakon o davku od dohodka pravnih oseb (ZDDPO-2), Ur. l. RS, št. 117/06, s spremembami, določa odstotek plačila glede na dobiček poslovanja podjetja. Trenutna davčna stopnja znaša 19 %, ki se odšteje od čistega dobička in je v uporabi od 1. januarja 2020. Zakon določa tudi določene olajšave, za zmanjšanje DDPO. Mednje sodijo splošne olajšave, olajšave za zaposlovanje, investiranje. Zbrani denar iz tega vira je namenjen državnemu proračunu. Zakon tudi določa, kateri prihodki in odhodki se obravnavajo kot davčno priznani.

4 PREDSTAVITEV IZBRANEGA PODJETJA

Cvetličarna Bine je bila ustanovljena leta 1990. Zdaj že pokojni Albin Novak se je odločil, da bo namesto službe vrtnarja raje stopil na samostojno podjetniško pot. Tako se je odločil odpreti svojo lastno cvetličarno na Blejski Dobravi pri Jesenicah, v neposredni bližini pokopališča. Kupil je majhno leseno hišico in jo preuredil v prodajalno in skladišče. Na začetku je prodaja temeljila samo na cvetličnih aranžmajih, rezanem cvetju in vrtnarstvu. Večina prodanih izdelkov je bila vzgojena doma. Čez čas je bilo povpraševanje vedno večje, rasla je tudi konkurenca. Treba je bilo povečati asortiment in se prilagoditi potrebam trga. Največji porast se je poznal pri prodaji sveč in umetnega cvetja. Kmalu po tem so poslovni prostori postali premajhni in treba je bilo razmisliti o širitvi.

Ob tem je Albin sklenil, da bo ob boku takratne cvetličarne začel graditi nov, veliko večji, prostornejši objekt. Leta 2004 je objekt postal primeren za vselitev. Tako je z začetkom oktobra 2004 stekla prva prodaja cvetlic v novih prostorih. S tem se niso izboljšali samo delavni pogoji, ampak je to pripomoglo k večji ponudbi kupcem, širila se je mreža dobaviteljev, povečal se je obseg dela. Ob tem se je končala domača vzgoja rastlin.

Ker je lega cvetličarne na pokopališču, enem večjih na Gorenjskem, je kmalu začelo primanjkovati prostora tudi v novozgrajenem objektu. Prišlo je do nove širitve, postavitve steklenjaka, na katerega je zdajšnji direktor še posebej ponosen. Letos se je izdelal še zimski vrt in hladilna komora. Vsi v podjetju se zavedajo, da je treba zagotoviti primerne pogoje za rastline, da uspevajo v vsej svoji lepoti in k temu tudi stremijo.

S tem ko je rasla cvetličarna, je prihajalo do različnih sprememb v vodenju. Ustanovitelj, 100 % lastnik in direktor je bil, kot sem že omenila, Albin Novak, za prokurista je navedel svojo ženo Bredo Novak. Ko je direktor umrl, je cvetličarno prevzela njegova žena in s tem

sama odprla s. p. in nadaljevala, kar je bilo že vpeljano. Ko je na žalost umrla tudi ona, je podjetje prevzel njun sin Matjaž Novak, ki je pokazal veliko mero zanimanja za posel. Gre za pravo cvetličarsko družino s skupno strastjo – strastjo do cvetja. Polni naziv podjetja se glasi: Cvetličarna Bine, Matjaž Novak s. p., s sedežem firme na Blejski Dobravi. Glede pravnoorganizacijske oblike ni prihajalo do sprememb, vsi direktorji so imeli odprt s. p. oziroma ga imajo še danes. Zaenkrat se še ne razmišlja o preoblikovanju podjetja.

Ime cvetličarne je ohranjeno od ustanovitve dalje. Ime Bine se je znašlo kot nekakšen vzdevek lastnika, kot so ga vsi radi klicali – »gremo k Binetu«. Ko je cvetličarno prevzel njegov sin, so bila pogosta vprašanja, kako se bo imenovala. Ker gre za družinsko tradicijo, saj cvetličarna piha že 30. svečko, je bilo jasno, da ime ostaja enako vse do danes. Verjetno ni Jeseničana, ki je ne bi poznal.

Cvetličarna se po SKD uvršča med G 47.761 – trgovina na drobno v cvetličarnah. Zaradi vse večjih potreb in želja kupcev je bilo treba osnovno dejavnost razširiti. Naposled se je direktor le odločil za razširitev dejavnosti na področje pridelovanja cvetja in drugih enoletnih rastlin, razmnoževanja rastlin, obdelave naravnega kamna, druge trgovine na drobno v nespecializiranih prodajalnah, druge trgovine na drobno v drugih specializiranih prodajalnah, oblikovanja, aranžerstva, dekoraterstva, urejanja in vzdrževanja zelenih površin in okolice, nespecializiranega posredništva pri prodaji raznovrstnih izdelkov ter posredovanja oglaševalskega prostora (Cvetličarna Bine, Matjaž Novak s. p., 2016b). Po velikosti gre za mikropodjetje. Število zaposlenih se nekoliko spreminja. Trenutno je poleg direktorja zaposlena ena oseba s polnim delovnim časom za nedoločen čas.

Cvetličarna je trenutno najbolj specializirana za izdelovanje žalne floristike, ki jo dostavijo na dogovorjeno lokacijo. Poleg tega se dnevno srečujejo tudi z izdelovanjem šopkov za najrazličnejše priložnosti, aranžiranjem lončnic in daril. Skrbijo za urejanje okolice tako poslovnih objektov kot zasebnih (zasaditev trajnic, obrezovanje). Sklenjena imajo partnerstva z različnimi podjetji za krasitev njihovih prostorov (slaščičarn, avtomobilskih salonov, podjetij, gostiln), dejavni so tudi na raznih prireditvah. Možno je naročiti oskrbo grobov, kar je zelo primerno za bolj oddaljene in onemogle stranke, saj se jim s tem olajša delo (zasaditev, sveče, šopki, aranžmaji). Občasno polepšajo dan tudi mladoporočencema. V zadnjih dveh letih so se odločili tudi za kamnoseške storitve.

V času njihovih največjih sezon, spomladi in jeseni, so poleg zgoraj naštetega osredotočeni tudi na druge stvari. Spomladi je prioriteta v balkonskih zasaditvah, enoletnicah, zelenjavnih sadikah in zeliščih, jeseni v aranžmajih, nasadih in trajnicah.

Z razvojem in rastjo podjetja so iz leta v leto rastli tudi promet, prihodki od prodaje in čisti dobiček. To je razvidno iz Tabele 1, kjer so prikazani ključni finančni podatki za obdobje zadnjih treh let. Razviden je porast, kljub investiranju in manjšemu številu zaposlenih. Pri tem se je povečal tudi krog dobaviteljev izven Slovenije, kar je pripomoglo k še boljšemu poslovanju, vse skupaj ob pomoči izbranega računovodskega servisa.

Tabela 1: Ključni finančni podatki podjetja

	2016	2017	2018
Vrednost aktive	56.378,88 EUR	97.643,73 EUR	99.472,64 EUR
Prihodki	48.913,45 EUR	173.615,21 EUR	179.078,15 EUR
Čisti dobiček	839,25 EUR	10.515,15 EUR	13.179,01 EUR
Število zaposlenih	0	4	2

Vir: Cvetličarna Bine, Matjaž Novak s. p. (brez datuma).

5 RAČUNOVODSTVO IZBRANEGA TRGOVSKEGA PODJETJA

Cvetličarna Bine je družinsko podjetje, kjer so vsi člani bolj ali manj vključeni v cvetličarstvo in toliko manj v administracijo. Za lažje usklajevanje obeh plati podjetništva so od začetka finančno in kadrovsko področje zaupali izbranemu računovodskemu servisu. Kljub temu vse bistvene elemente, kot so plačevanje računov in sprejemanje še tako malih poslovno-finančnih odločitev, opravijo sami.

Zavedajo se, da je računovodstvo pomemben temelj podjetja, saj podaja informacije, ki se tičejo tako notranjih kot zunanjih uporabnikov.

Gre za pojem, ki opisuje obdelovanje in informiranje kvalitativnih in kvantitativnih podatkov, za namene odločanja in poročanja. Je širši pojem, ki zajema funkcije knjigovodstva, računovodskega predračunavanja, računovodskega nadziranja in računovodskega analiziranja (Hočevar, Igličar & Zaman, 2013, str. 19).

V dotičnem podjetju računovodski servis v največji meri opravlja storitve knjigovodstva, na zahtevo tudi druge storitve. Ker gre za mikropodjetje in bolj ali manj vse stvari sprejemajo v krogu družine, drugim računovodskim funkcijam ne dajejo velikega pomena – v smislu pomoči računovodskega servisa. Knjige vodijo po dvostavnem knjigovodstvu, saj zaradi višine prihodkov avtomatično padejo v to kategorijo. To pomeni, da se vsi nastali dogodki knjižijo v temeljne poslovne knjige po vnaprej določenem kontnem načrtu, ki ga predpisuje SRS. Pri tem je bistvo ravnovesje med knjižbo in njeno protiknjižbo. Ves čas je treba stremeti k enakosti med vsoto debita in kredita (Hočevar, Igličar & Zaman, 2013, str. 98, 99).

Na kratko še predstavitev osnovnih elementov knjigovodstva. Gre za funkcijo, ki zbira in obdeluje podatke, ki so se v preteklosti že zgodili. Podlaga za to je priložena knjigovodska listina (Hočevar, Igličar & Zaman, 2013, str. 20). V tem primeru gre največkrat za izdan ali prejet račun, bančni izpisek TRR, dnevno poročilo iz blagajne. Enkrat mesečno se direktor sestane z računovodkinjo, z razlogom predložitve dokumentacije in informiranja o aktualnih dogodkih z namenom izboljšave poslovanja in posledično možnosti izdelovanja letnih in drugih poročil.

Storitve računovodskega servisa so (E3plus računovodski servis, Erika Kostanjšek s. p., 2016):

- kontiranje in knjiženje dokumentov v temeljne poslovne knjige;
- vodenje pomožnih knjig in razčlenjevanje razvidov;
- analitično razvidovanje stroškov in prihodkov;
- sestavljanje letnega poročila, skladno z ZGD in SRS za poslovne potrebe, namen javne objave in statističnih potreb;
- vodenje davčnih evidenc in sestavljanje davčnih obračunov;
- obračun plač in drugih dohodkov iz delovnega razmerja;
- zakonske prijave in odjave ZZZS;
- obračun dohodkov drugim osebam (štipendiranje, podjemna pogodba);
- sestavljanje različnih računovodskih poročil po naročilu;
- svetovanje na področju računovodenja, davčnih evidenc in izdelava obračunov;
- sodelovanje pri inšpekcijskih pregledih ter drugo.

V nadaljevanju bodo predstavljene bistvene lastnosti, ki se tičejo trgovinskega podjetja z vidika računovodstva.

5.1 Davek na dodano vrednost

Od leta 1991, ko je v Sloveniji stopil v veljavo DDV, je cvetličarna Bine postala davčni zavezanec in tako je še danes. Čeprav so se zavezanci spreminjali, so se vsi zavedali, da bodo slej ko prej presegli 50.000 EUR obdavčljivega prometa in so ugotovili, da ni smiselno začeti kot mali davčni zavezanec.

S tem, ko so pridobili identifikacijsko številko in uradno vstopili v obdavčljivi promet, so postali davčni zavezanci. To pomeni, da je ob nakupu katerega koli blaga ali naročene storitve treba plačati davek na nabavno ceno in zaračunati davek osebam, ki storitev naročijo oziroma kupijo blago (Potočnik, 1999, str. 37, 38). Leta 2016 je zakon narekoval začetek uporabe davčne blagajne za vse davčne zavezance. S tem ima Finančna uprava takojšnji vpogled v potrjevanje računov in temu so se morali takoj prilagoditi tudi oni, saj v največji meri poslujejo gotovinsko.

V cvetličarni se uporabljata dve stopnji DDV, in sicer 22 % ter 9,5 %. Kar nekaj kupcev prihaja iz tujine, še posebej iz bližnje Avstrije, za katere tudi velja zaračunavanje DDV, saj gre za končne potrošnike in ni enako kot pri prodaji med dvema davčnima zavezancema.

Med 22 % DDV se uvrščajo: sveče, umetno cvetje, vžigalniki, vžigalice, baterije, vaze, balkonska korita, okrasne sklede, keramika, darilne vizitke, nagrobni pesek, zemlja, lubje, dodatki, darilni program, nagrobne vaze in laterne, pletene košare, kamnoseške storitve, storitve na terenu.

Med 9,5 % DDV se uvrščajo: lončnice, rezano cvetje, cvetlični aranžmaji, gnojila, naravno sušeno cvetje, trajnice, dišavnice, zelenjavne sadike, semena, čebulnice, sadike enoletnice, balkonsko cvetje, lončne krizanteme, grmovnice.

Cvetličarna Bine v večini posluje s slovenskimi podjetji, ki jim dobavljajo blago. Poleg slovenskih dobaviteljev poslujejo tudi z dvema podjetjema iz tujine. Eden izmed njiju je Heemskerk flowers iz Nizozemske, ki dobavlja rezano cvetje in lončnice. Drugo podjetje je Hinteregger – Dekoration & Floristik iz Avstrije s keramiko, naravno sušenim cvetjem in dodatki.

Vstopni DDV je davek, ki ga je treba plačati ob nabavi in je že vračunan k nabavni ceni ter viden na prejetem računu. To velja samo za podjetja, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji. Pri nabavi v tujini prihaja do posebnosti. Od leta 2004, ko smo stopili v EU, se je ukinila carina in spremenil se je način zaračunavanja davka (Čok in drugi, 2014). Pri podjetjih Heemskerk in Hinteregger, je treba DDV obračunavati naknadno, saj ni vključen na prejetem računu. Podjetjema se plačuje samo čisti znesek nabave. Poleg tega ta davek pripada proračunu Slovenije in ne državam izvoznicam, zato je treba upoštevati stopnje obračunavanja, ki so v veljavi v Sloveniji.

Tabela 2: Primerjava obračunavanja DDV med domačim in tujim dobaviteljem

Podjetje:	AGROKOR d. o. o	HEEMSKERK FLOWERS
Naziv artikla:	Nagelj	Nagelj
Količina:	20 kom	20 kom
DDV:	9,5%	9,5%
Neto cena:	0,54 EUR	0,54 EUR
Znesek:	10,80 EUR	10,80 EUR
Rabat:	10%: 1,08 EUR	0%
Znesek:	9,72 EUR	10,80 EUR
DDV:	0,92 EUR	Kasnejša samoobdavčitev
Za plačilo:	10,64 EUR	10,80 EUR

Vir: Lastno delo.

Iz Tabele 2 je nadzorno razvidna razlika med podjetjema, ki sta po nakupu popolnoma enaka, vendar prihajata iz različnih držav in se razlike izražajo pri obračunavanju davka. Davek plačamo slovenskemu podjetju, pri tujem je treba poskrbeti za kasnejšo samoobdavčitev. To je tudi razvidno pri znesku za plačilo.

Pri **izstopnem DDV** gre za davek, ki ga cvetličarna zaračunava vsem potrošnikom, ki jim je bilo blago prodano ali zanje opravljena storitev. Zaračunan je avtomatično poleg neto prodajne cene. Poleg nabavne cene se najprej prišteje marža in na vse skupaj DDV. Zavedati

se je treba, da davek ne prinaša prihodka cvetličarni, ampak državi. Prihodek ustvarja marža (Potočnik, 1999, str. 38).

DDV se knjiži na konto obveznosti do države (izstopni) ali konto terjatev do države (vstopni). Do obračunavanja pride, ko je račun prejet oziroma izdan in je podlaga za knjiženje. Cvetličarna Bine iz leta v leto spreminja davčna obdobja. Kar nekaj časa je davek obračunavala mesečno, zadnji dve leti so bili trimesečni davčni zavezanci in od letošnjega koledarskega leta ponovno mesečniki. Za to se ne odločajo sami, ampak je potrebno, kot za vsako do zdaj že omenjeno izbiro, izpolnjevati pogoje. Če podjetja v zadnjem koledarskem letu ne presežejo 210.000 EUR obdavčljivega prometa, imajo možnost davek obračunavati na vsake tri mesece. V nasprotnem primeru je treba to storiti ob koncu vsakega meseca. Zakaj je to potrebno? Do konca obračunskega obdobja je treba preveriti višino vstopnega in izstopnega DDV in na podlagi tega je razvidno, ali je treba DDV plačati ali se dobi povrnjen (Čok in drugi, 2014, str. 51, 52). V obdobjih, ko je veliko nabave in bolj malo prodaje, se dobi davek povrnjen. V cvetličarni je to največkrat januarja, avgusta in septembra. V ostalih mesecih ga je treba plačati državi do konca naslednjega meseca. Ob tem se priloži obrazec DDV-O na portal eDavki (Priloga 1). Znotraj tega je razviden upoštevan odbitek DDV, ki ne gre v davčno knjigo zaradi deljene rabe zasebne in poslovne uporabe (račun za komunalo, RTV prispevki). Davčni zavezanec ima v tem primeru pravico do odbitka DDV do višine, ki je namenjena za poslovne namene, saj v večini primerov ne prihaja do ločenih računov in jih je treba kasneje ločiti na cvetličarno in zasebno življenje. Cvetličarna se je skozi leta poslovanja že nekajkrat soočala z obrnjeno davčno stopnjo, ki je značilna za gradbene storitve. To se je zgodilo v primeru investicije steklenjaka in zimskega vrta in zagotovo še kakšne.

Zadnje čase je ena izmed perečih tem vsekakor embalaža. Tudi cvetličarna Bine mora po novem zaračunavati nosilne vrečke. Kar se tiče embalaže, ki je vračljiva (palette, PVC lončki, podstavki, gajbice), se davek ne obračunava, saj se sproti vračajo oziroma zamenjujejo dobaviteljem.

Med najzanimivejšimi stvarmi z vidika DDV so v cvetličarski dejavnosti zagotovo primanjkljaji, kalo, razbitje, uničenje, reklamacija. To bo predstavljeno v naslednjih poglavjih.

5.2 Zaloga

Zaloga spada med kratkoročna sredstva, ki so izkazana v bilanci stanja in predstavljajo aktivo. Ločimo več vrst zalog (Igličar, 2016a, str. 11):

- zalogo materiala,
- zalogo nedokončane proizvodnje,
- zalogo proizvodov in
- zalogo trgovskega blaga.

Od vrste zalog je odvisno, kateri metodi vrednotenja zalog pripada. Pri zalogi materiala in trgovskega blaga se uporablja vrednotenje po nabavni vrednosti. Za zalogo nedokončane proizvodnje in proizvodov se uporablja vrednotenje po stroških proizvodnje. Loči se glede na vrsto, ki ji pripada (Igličar, 2016a, str. 17).

Zalogo je treba voditi tudi glede na že porabljeno. Vrednostno je treba slediti seznamu, koliko zaloge se je porabilo/prodalo in koliko jo je trenutno še na razpolago. Predpostaviti je treba, da se cene z vsako nabavo razlikujejo. Že s tem, ko se podjetja oskrbujejo z različnimi dobavitelji, se cene za enak izdelek razlikujejo. Za pomoč temu so bile razvite tri metode, kako jih vrednotiti. Za katero se odločiti, je v rokah vsakega podjetja posebej. Prav tako se ne razlikuje glede na vrsto zalog (Igličar, 2016a, str. 20).

Metode zmanjševanja vrednosti zalog so (Igličar, 2016a, str. 21):

- metoda drsečih tehtanih povprečnih cen,
- metoda FIFO (priporočljiva uporaba),
- metoda LIFO (prepoved uporabe zunanjemu poročanju).

Bistvo vodenja zalog je prikazati vpliv na bilanco stanja, kot tudi na izkaz poslovnega izida. Vrednost zaloge se upošteva v bilanci, stroški zaloge v poslovnem izidu, vse z namenom oddajanja letnih poročil.

Za nemoteno poslovanje podjetij je pametno upoštevati minimalno, maksimalno in optimalno zalogo, saj se z zavedanjem tega lahko ves čas skrbi za nemoten pretok oskrbovanja. Končni potrošniki ne ostanejo praznih rok, podjetja si pri tem ne nakopičijo prevelikega finančnega bremena, poleg tega so stroški skladiščenja še v okvirih sprejemljivosti. V praksi je vse to skupaj nemogoče dobiti, dovolj je že, da se temu trudimo čim bolj približati (Potočnik, 2001, str. 83, 84).

V cvetličarni Bine vodijo dve vrsti zalog, in sicer zalogo materiala in zalogo trgovskega blaga. Zaloga materiala je namenjena oskrbi za namene aranžiranja in izdelovanje aranžmajev, zaloga trgovskega blaga, kot že ime pove, prodaji končnim potrošnikom. Med zaloge materiala se uvrščajo zavijalni papir, dekorativni trakovi, aranžerske gobe, lepila. Zaloga trgovskega blaga je blago, ki je bil kupljeno od dobaviteljev in je namenjeno končni potrošnji v nespremenjeni obliki. Vse to se obdeluje in zbira z namenom ugotavljanja uspešnosti poslovanja in zadovoljevanja zakonov. Najbolje je stremeti k optimalni količini zaloge, čeprav to ni vedno mogoče. Zalogo je treba izkazovati v trgovinskih evidencah, kjer so razvidne nabava, poraba in prodaja. Po novem se lahko podjetnik sam odloči, katero obliko spremljanja evidence bo izbral, vendar mora biti v skladu s SRS. Pri tem je treba upoštevati začetno stanje blaga, kupljeno blago od dobaviteljev, prodano blago, porabljeno blago ter odpisano blago, da so s tem prikazani realni rezultati. V cvetličarni Bine se držijo blagovnega knjigovodstva z metodo FIFO. Blagovno knjigovodstvo pomeni vrednotenje zaloge po nabavni vrednosti. To zajema vrsto blaga, količino in vrednost v EUR, ki se nahaja

v prodajalni oziroma v skladišču. Ob tem je potreben prevzemni dokument. Gre za dokument, ki ga izroči dobavitelj in se imenuje dobavnica. Vsebuje tudi vse ostale elemente, ki so značilni za prevzemnice, se pravi naziv artikla, količino in nabavno vrednost, ki se ji dodajo še datum, zaporedno oštevilčenje, podpis in izračunana prodajna cena (Zalokar, 2013). V cvetličarni Bine je ta postopek postal stalna praksa, prav tako je ves čas pri roki ob morebitnem nadzoru inšpektorata. Eventualno se cene na prevzemnici spreminjajo tudi, ko se odločijo za znižanje cen izdelkov, kjer sta jasno razvidni prvotna in nova cena. Tudi v prodajalni vidno označijo izdelke v akciji oziroma s popusti – ceniki so na vidnem mestu.

Vodenje evidenc je cvetličarni povzročalo nemalo preglavic. Največja dilema je pri prodaji šopkov oziroma cvetličnih aranžmajev, saj se na blagajni zaračuna končni izdelek in ne po posamični količini, kot je to na primer možno pri prodaji enega nageljna. Zelo težko je zaračunavati po specifikaciji, kjer se elementi med seboj prekrivajo ob tem, je kasneje težje slediti prodani količini trgovskega blaga. Kljub temu so sprejeli vodenje blagovnega knjigovodstva. Težava se pojavlja tudi pri uporabi lastnega zelenja. Cvetličarna Bine ima za namene lastne uporabe v lasti grmovnice, ki se uporabljajo za izdelovanje aranžmajev (cipresa, mahonija, lovorikovec). Kako voditi zaloge v tem primeru? Jasnega odgovora do tega trenutka ni podala niti Finančna uprava.

Kot je omenjeno že zgoraj, trgovsko blago ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki vključuje nabavno ceno in neposredne stroške nabave (prevoz, embalaža), znižane za vrednost odobrenega rabata, ki se od dobavitelja do dobavitelja razlikuje.

Vse to se vodi z namenom sestavljanja računovodskih izkazov. Ob koncu leta je treba opraviti tudi popis oziroma inventuro zaloge, da se poslovne knjige zaključijo. Ker imajo z nekaterimi dobavitelji dogovorjeno prodajo na konsignacijo, to zalogo spremljajo ločeno, in sicer izvenbilančno. Predvsem gre za izdelke, namenjene kamnoseškemu oddelku, ki so večje vrednosti in po neuspeli prodaji odpirajo možnosti vračila ali menjave dizajna. Te možnost se poslužujejo tudi ob dodajanju novih izdelkov, da se prepričajo, ali bo prodaja uspešna in si po nepotrebnem ne delajo dodatnih zalog.

V cvetličarni Bine zalogo popisujejo konec koledarskega leta, ko popišejo dejansko stanje blaga, ki je na zalogi v prodajalni ali skladišču. Preveri se stanje knjigovodske in dejanske vrednosti zalog. V primeru, da je več primanjkljaja, gre v odhodke, pri presežku pa v prihodke. Višina zaloge povečuje sredstva v bilanci stanja in vpliva na dobiček poslovanja. Prav tako vsako leto popisujejo osnovna sredstva in naredijo potrebne oslabitve.

Za knjigovodsko vodenje zalog skrbi računovodski servis, kateremu direktor dokumentacijo prilaga enkrat mesečno. Popisovanje opravljajo sproti. Naloga računovodskega servisa je, da uskladi zalogo med dejansko in tisto, ki je že v knjigah.

5.2.1 Kalkulacija maloprodajne cene

Primer kalkulacije maloprodajne cene na kom

Tabela 3 prikazuje kalkulacijo maloprodajne cene z vključenim DDV na primeru tulipana. Stopnja marže je v tem primeru izmišljena, saj zaradi poslovne skrivnosti nisem uporabila prave. Kljub temu je pri rezanem cvetju odstotek razlike v ceni vedno večji kot drugje, saj veliko cvetja dnevno odstranijo iz prodaje, čeprav je pri tem treba upoštevati tudi stroške. Kot se lahko vidi, je nabavna vrednost osnovna za postavitev prodajne cene. S to tabelo sem želela prikazati določitev cen v cvetličarni. Pri tem imajo prosto izbiro, kljub temu stremijo h konkurenčnosti z ostalimi ponudniki in želijo postaviti ceno, ki je sprejemljiva za kupce.

Tabela 3: Kalkulacija maloprodajne cene

	Vrednost (v EUR)
Fakturna cena brez DDV	0,50
– Rabat (10 %)	0,05
= Neto nabavna cena	0,45
+ Razlika v ceni (marža = 100 %)	0,45
= Neto prodajna vrednost	0,90
+ DDV (9,5 %)	0,09
Bruto prodajna cena	1,00

Vir: Lastno delo.

5.2.2 Odpis blaga

Zaloga je ključni element v cvetličarni, saj brez trgovskega blaga ni mogoče poslovati. Vedno je treba skrbeti za optimalno zalogo, da je ni premalo ali pretirano veliko, saj s tem podjetje samemu sebi povzroča izgubo. Največja težava nastane pri rezanem cvetju in cvetlicah v lončkih, saj imajo svoja obdobja cvetenja. Ob neprodaji oziroma višji sili je cvetlicam nemogoče dopovedati, naj se ustavijo in nehajo cveteti ter naj nadaljujejo, ko se razmere uredijo. Zato je treba v tej dejavnosti vzeti v zakup, da se mesečno določena kvota cvetlic kompostira, saj ni več primerna za prodajo. Blago je treba odpisati in s tem vsaj malo ublažiti posledice nastale škode. Največ odpisanega blaga je po navadi v času sezone, saj ob velikih količinah cvetja lahko pričakujemo, da bo posledično tudi več neprimerne. Poleg tega ob posebnih datumih, kot sta dan spomina na mrtve in dan žena, dobavitelji izrazijo željo po vnaprejšnjem naročilu. Ne glede na to, kakšne bodo kasnejše razmere in ali se bo prodalo, cvetličarna prevzame naročeno blago in dobi račun.

Kalo spada med kategorijo odpisa blaga. V to skupino se uvrščajo tudi razsip, razbitje in okvara. Izdelki v nekem trenutku niso več primerni za prodajo, kar pomeni, da podjetja nimajo možnosti izdelka prodati in s tem zaslužiti. Ob tem je še vedno treba plačati izdelek

dobaviteljem in plačati DDV, naj gre za potek roka trajanja, poškodbo ali popolno uničenje. Ravno s tega vidika je bila uvedena stopnja odpisa, ki je še sprejemljiva, da se izdelki odpšejo in od tega zneska ni treba plačati DDV (Davčno in računovodsko izobraževanje – Računovodja.com, 2008b).

Ob koncu vsakega meseca cvetličarna Bine sestavi zapisnik o količini kala po artiklih in njihovih nabavnih cenah. Upošteva se stopnja DDV, ki je v trenutni veljavi. Ugotovitev se upošteva v obdobju, ko je bil popis opravljen in se poroča glede na davčno obdobje, ki mu pripadajo. V primeru trimesečnega obračunavanja to storijo na vsake tri mesece, ob mesečnem vsak mesec sproti. V cvetličarni ne mine mesec, ko tega ne bi bilo treba storiti. S tem se zmanjšuje obveznost plačila DDV in je nekakšen obliž na rano. S pravilnikom, ki ga je izdala država, je določeno, v kolikšni meri in za katero blago je oproščeno plačilo DDV, s predpostavko, da se z blagom dela skrbno in v normalnih pogojih, brez namenskega uničenja.

Cvetličarna kalo vedno popisuje po dejanskem stanju (Priloga 2). Odpis se evidentira med poslovne odhodke ter je razviden iz poslovnih knjig in razknjižitve zaloge.

Maksimalna stopnja odpisa blaga: iz Tabele 4 lahko vidimo odstotek odpisa, za kategorije, ki se tičejo cvetličarske dejavnosti. V cvetličarni Bine uporabljajo vse spodaj našteje, v največji meri v poštrev pridejo kategorije z živimi izdelki. Skoraj vedno je odpis v mejah dovoljenega, v nasprotnem primeru je davek treba plačati.

Tabela 4: Prikaz dovoljene stopnje odpisa blaga

Kategorija	Maksimalna stopnja odpisa (v %)
Rezano cvetje in zelenje	15
Lončnice in sadike	10
Suho cvetje	3
Semena	2
Semenski krompir, čebulček, česen	6
Steklo porcelan, keramika, sveče	4
Praznični artikli (novoletni/velikonočni program, okraski, dekoracija)	5

Vir: Pravilnik o stopnjah običajnega odpisa blaga, 6. člen (kalo, razsip, razbitje, okvara), Ur. l. RS, št. 119/08.

Kalo v največji meri vpliva na davek, naj bo to odbitek DDV ali zmanjšanje davka od dohodka. Vse je povezano z višino odhodkov. To se bo še posebej poznalo v trenutni situaciji, ko je v državi razglašena epidemija in so bile vse trgovinske dejavnosti primorane zapreti svoja vrata. V prodajalni je ostalo veliko zaloge, saj je bil pred vrati materinski dan.

Drugače je pri reklamacijah in garancijah. Za vso nastalo škodo odgovarja dobavitelj. Ob prevzemu že pokvarjenega blaga ga brez težav zamenja z novim. Tukaj gre bolj za ohranjanje dobrih poslovnih običajev. Prav tako je pri garancijah, če je utemeljena napaka, pripada krivda proizvajalcu. Pri tem cvetličarna nima nikakršnih stroškov.

5.3 Stroški dela

Cvetličarna Bine vodi stroške po naravnih vrstah, med katere uvrščamo (Čadež & Hočevar, 2008, str. 12):

- stroške amortizacije,
- stroške materiala,
- stroške storitev,
- stroške dela.

V tem poglavju bo poudarek na stroških dela. Plače zaposlenih oziroma oseb, ki na kakršen koli način upravljajo delo proti plačilu, se uvrščajo med stroške dela, naj gre za plačilo študentov prek študentskega servisa, zaposlenih s pogodbo o zaposlitvi ali plačilo delavcem po podjetni pogodbi. S tem ko nastajajo stroški, se zmanjšuje dobiček.

5.3.1 Stroški zaposlenih

Plače zaposlenih v cvetličarni Bine se izplačajo 15. v mesecu za pretekli mesec. Za obračun in plačilno listo poskrbi računovodski servis, plačilo izvrši direktor. Višina bruto plače je fiksna in se ne spreminja. Poleg tega ima delavec vedno priložnost dobiti dodatek stimulacije ob uspešnem poslovanju in vidnem zavzemanju za delo. Število opravljenih ur se giblje v sorazmerju z mesecem (evidenca prihoda in odhoda z dela).

Med stroške dela se uvrščajo (Igličar, 2016b, str. 23):

- bruto plača,
- prispevki delodajalca za socialno zavarovanje,
- nadomestila plač,
- regres za letni dopust,
- prehrana,
- prevoz,
- jubilejne nagrade in odpravnine.

Poleg plače, ki jo delavec prejme nakazano na svoj osebni račun, ima delodajalec z njim še nekaj dodatnih stroškov. Mednje se uvrščajo: prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (8,85 %), prispevki za zdravstveno zavarovanje (6,56 %), prispevki za zaposlovanje (0,06 %), prispevki za poškodbe pri delu (0,53 %) ter prispevki za starševsko

varstvo (0,10 %), ki jih mora delodajalec prijaviti z obrazcem M-1. V zadnjem času je bilo mogoče zaznati, da kar nekaj podjetij krši to dolžnost. Ob prenehanju pogodbe se zaposlenega odjavi (Čok in drugi, 2014, str. 66).

Stroški dela so eden bistvenih elementov odhodka podjetja. Na konto stroški dela se knjiži celotni znesek, ki ga mora podjetje plačati in predstavlja strošek. Na drugi strani se povečujejo obveznosti do zaposlenih in obveznosti do države, vezane na prispevke (Igličar, 2016b, str. 24).

Poleg bruto plače mora delodajalec upoštevati še prehrano in prevoz, po potrebi tudi potne stroške, če delavec uporablja svoj osebni avto za službene namene. Ker cvetličarna Bine nima poskrbljeno za prehrano, so vsi zaposleni upravičeni do izplačila malice v višini 6,12 EUR. To za podjetje predstavlja neobdavčen odhodek. Do izplačila prevoza so opravičeni vsi zaposleni, ki imajo prebivališče oddaljeno vsaj 1 km od cvetličarne. Izračunava se na podlagi razdalje. Za vsak km delodajalec odšteje 0,18 EUR. Tudi to spada v neobdavčljivi odhodek. Do teh dveh dodatkov so upravičeni zaposleni, ki so prisotni na delu. V času bolniške, dopusta ali porodniške to ne pride v poštev. Malica in prevoz ne pripadata študentom, ki delajo preko napotnice.

Posebnosti so tudi pri plačilu zaposlenih ob nedeljah in praznikih, ko je v veljavo stopila kolektivna pogodba o dejavnosti trgovine. Od nastopa veljave te odredbe zaposleni ne smejo delati več kot 26 nedelj na leto oziroma največ dve nedelji v mesecu. V nasprotnem primeru mora delodajalec zaposlene plačati 100 % od osnovne plače. V času praznikov je delodajalec delavcu dolžan plačati 250 % osnovne plače (Data, d. o. o., 2019). Cvetličarna Bine se trudi biti družinam prijazno podjetje in ob takih dnevih delajo družinski člani. Zanje kolektivna pogodba ne velja, saj gre za najožje družinske člane (žena, hči).

V cvetličarni Bine jim občasno pomagajo tudi študentje in štipendistka. Tudi to za podjetje predstavlja strošek in posledično odhodek. Obračun študenta opravi študentski servis. Strošek je treba samo poknjžiti in izvršiti plačilo. Tudi v tem primeru mora podjetje poleg opravljenih ur plačati prispevke. Drugače je pri štipendiranju, kjer se sklene pogodba med podjetnikom in študentom, kjer je dogovorjena višina štipendije v zameno za opravljanje določenih ur v podjetju. Tudi ta odhodek je neobdavčen. Knjiži se na konto štipendija in njeno protiknjižbo obveznosti do delavcev.

Tabela 5: Primer obračuna plače zaposlenega v cvetličarni Bine

	Vrednost (v EUR)
Bruto plača	1060,06
Osnova za obračun plače	1060,06
+ Prispevki za zdravstveno zavarovanje	69,54
+ Prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	93,82
+ Prispevki za zaposlovanje	0,64
+ Prispevki za starševsko varstvo	1,05
+ Prispevek za poškodbe pri delu	5,62
+ Prehrana (25 dni po 6,12 EUR)	153,00
+ Prevoz (10 km po 0,18 EUR)	45,00
= Celotni strošek delodajalca	1428,73

Vir: Lastno delo.

Iz Tabele 5 je razviden celoten strošek plače za enega delavca, ki ga mora mesečno plačati delodajalec. Ob tem je treba vedeti, da se znesek malice in prevoza vsak mesec nekoliko razlikuje.

5.3.2 Prispevki samozaposlenega

Direktor cvetličarne Bine je fizična oseba, ki se imenuje samozaposleni. To pomeni, da si plače ne izplačuje, kot je to možno pri d. o. o. ali d. d. Kot je bilo že omenjeno na začetku, s. p. odgovarja z vsem svojim premoženjem, prav tako tudi nemoteno prenaša denarna sredstva, ki so namenjena tako poslovnim kot osebnim potrebam. Pri tem nosi dvojno breme plačevanja prispevkov. Ker gre tako za delodajalca kot delojemalca v enem, mora plačevati stroške iz obeh skupin.

Osnova za obračun prispevkov se ugotavlja na preteklo uspešnost poslovanja – dosežen dobiček. Nato se od osnove, pridobljene iz dobička, obračunajo prispevki za socialno varnost (15,50 % in 8,85 %), prispevki za zdravstveno zavarovanje (6,36 % in 6,56 %), prispevki za starševsko varstvo (0,10 % in 0,10 %) ter prispevki za brezposelnost (0,14 % in 0,06 %). K tem se prištejeta tudi malica in prevoz, da se prikaže dejanska vrednost stroškov samozaposlenega. Vse to se knjiži v glavno knjigo (glej Priloga 3).

Znesek prispevkov je treba poravnati do 20. v mesecu za preteklo obdobje. Za leto 2020 je napovedano drastično zvišanje prispevkov, saj se je povečala tudi minimalna bruto plača. Najnižji prispevki bodo tako znašali 401,98 EUR (Finančna uprava Republike Slovenije, 2020).

Ravno v obdobju pisanja moje zaključne strokovne naloge je državo zajela epidemija, ki je dodobra pretresla gospodarstvo. V trenutku je bilo treba zapreti vse trgovine (razen živilskih) in storitvene dejavnosti. To je pomenilo, da so samozaposleni čez noč ostali brez svojih prihodkov. Država je našla rešitev v plačevanju prispevkov za samozaposlene za obdobje treh mesecev, ravno tako za zaposlene. Samozaposleni bodo tako prejeli tudi minimalni dohodek v višini 70 % minimalne plače (Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje, 2020).

5.4 Davek od dohodka iz dejavnosti

Ob koncu leta podjetja zaključujejo svoje glavne knjige z namenom ugotavljanja uspešnosti poslovanja. Pri tem morajo sestaviti letno poročilo. Mala podjetja, med katere se uvršča tudi cvetličarna Bine, so zavezana na AJPES priložiti bilanco stanja, izkaz poslovnega izida in priloge s pojasnili. Poročila se med seboj močno prepletajo in v skupni povezavi prikazujejo poslovni uspeh – dobiček.

Vse zgoraj naštetu je podlaga za izračun davka za dobiček, ki ga mora podjetnik plačati najkasneje do konca naslednjega meseca po oddaji poročil. Izkaz poslovnega izida cvetličarna Bine pripravlja po I. različici – po naravnih vrstah stroškov. Ne glede na to, kateri izkaz poslovnega izida se uporablja, je končni rezultat pri obeh enak. Pokaže se, ali je podjetje poslovalo z dobičkom ali izgubo. Od tega je tudi odvisno, koliko davka bo moralo plačati. Sestavlja se enkrat letno, saj gre za kompleksen kazalnik, ki je smiseln samo za večja časovna obdobja. Prikazuje vse prihodke in odhodke, ki so pri tem nastali.

Da lahko govorijo o davku od dobička, moramo upoštevati še davčno priznane odhodke in olajšave. Med priznane odhodke v cvetličarni priznavajo amortizacijo, plače in stroške, povezane z njimi. Uporabljajo tudi olajšave. Pri njih trenutno pridejo v poštev olajšave za investicije, donacije, k tem se v olajšavo uvršča tudi nakup novega vozila, ki je namenjen službenim obveznostim. Spada v kategorijo tovornih vozil. Prav tako je podjetnik upravičen do splošne davčne olajšave. Vse naštetu znižuje davek od dobička.

Da znesek davka ob koncu obračuna ni prevelik, podjetnik skozi celo leto plačuje akontacijo za davek. V primeru, ko se ob koncu leta zazna, da je bilo že skozi leto plačanega več davka, kot ga prikažejo izkazi, država denar vrne (Davčno in računovodsko izobraževanje – Računovodja.com, 2008a). Ravno to se je lani zgodilo v cvetličarni. V drugem primeru, ko še ni bil pokrit ves davek, ga je treba plačati in s tem se avtomatično poviša tudi dohodnina za prihodnje leto.

SKLEP

V uvodnem delu naloge sem želela predstaviti korake, kako postaviti temelje za uspešno poslovanje cvetličarne, kaj pomeni biti samostojni podjetnik, kakšne možnosti so pri tem na

izbiro in na kaj je treba biti še posebej pozoren. Ker se cvetličarne uvrščajo med trgovino, za katero vemo, da gre za eno izmed starejših dejavnosti človeštva, se mi je zdelo potrebno pogledati tudi v zgodovino. Da lažje razumemo svet, v katerem se trenutno nahajamo, je smotrno predstaviti teorije in definicije, ki so nas pripeljale do tega, kjer smo. Ob vsem tem je treba razjasniti določene dvome in jasno predstaviti pojme, kot so trgovina na debelo, trgovina drobno in cvetličarstvo. Ob tem nisem mogla mimo zakonov, predpisov in ukrepov, ki so značilni za cvetličarsko dejavnost. Predstavljeni so v strnjeno bistvo, za lažje razumevanje njihovega pomena.

Kot pove že naslov zaključne strokovne naloge, sem v osrednjem delu pozornost namenjala predvsem računovodskemu vidiku poslovanja. Ob tem sem imela priložnost podrobneje spoznati določene elemente. Z nekaterimi sem se v praksi srečala prvič, vendar sem jih teoretično poznala že iz študentskih klopi, kar je v meni vzbudilo še dodatno željo po raziskovanju. Pokazalo mi je prepletenost teorije in prakse, kar se vidi tudi skozi celotno besedilo naloge. Družina cvetličarne ne more v celoti voditi sama, saj bi bil to prevelik zalogaj, zato jim ob strani stoji računovodski servis, ki ureja vsa večja dela računovodstva. V nalogi so predstavljeni vsi ključni dejavniki računovodstva v cvetličarni, ki vplivajo na končno stanje čistega dobička in prikazujejo njeno uspešnost. Ob celotni analizi se vidi, da podjetje beleži prihodke in uporablja različne pristope poslovanja. V nalogi so prikazani obračun DDV in plač, knjiženje zalog in popis kala. Dotaknila sem se tudi aktualnih dogodkov, ki se tičejo dotične dejavnosti.

Biti uspešen podjetnik ni tako preprosto, kot mogoče deluje na prvi pogled. Že res, da je ustanovitev preprosta, za uspešnost je potrebna velika mera vztrajnosti in odrekovanja. To še posebej izkusim sama, saj je celotna moja družina popolnoma predana cvetličarni in nam ne predstavlja le vira zaslužka, ampak je naš način življenja. Težko si predstavljam vsakdanjik, da beseda ne bi nanesla na cvetličarno, saj ves svoj prosti čas namenimo raziskovanju, razmišljanju, kaj vse bi še lahko izboljšali, kako bi lahko postali konkurenčnejši in se približali kupcem. Ob tem v cvetličarni vedno poudarjajo, da vsi kupci predstavljajo našo razširjeno družino.

LITERATURA IN VIRI

1. Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve. (brez datuma). *Vpis podjetnika*. Pridobljeno 15. februarja 2020 iz https://www.ajpes.si/Registracija/Vpis_podjetnika/Splosno
2. Cvetličarna Bine, Matjaž Novak s. p. (brez datuma). *Evidenca poslovanja za preteklih 10 let: bilanca stanja in izkaz poslovnega izida* (interno gradivo). Blejska Dobrava: Cvetličarna Bine.
3. Cvetličarna Bine, Matjaž Novak s. p. (2016a, 16. september). *Odgovor tržnega inšpektorata RS* (interno gradivo). Ljubljana: Tržni inšpektorat RS.

4. Cvetličarna Bine, Matjaž Novak s. p. (2016b, 30. avgust). *Sklep o vpisu v poslovni register Slovenije* (interno gradivo). Kranj: AJPES.
5. Cvetličarna Bine, Matjaž Novak s. p. (2018, 3. december). *Popis kala za obdobje 01.11.2018 do 30.11.2018* (interno gradivo). Blejska Dobrava: Cvetličarna Bine.
6. Cvetličarna Bine, Matjaž Novak s. p. (2019, 3. januar). *Obračun prispevkov za socialno varnost za zasebnike za mesec december 2018* (interno gradivo). Blejska Dobrava: Cvetličarna Bine.
7. Cvetličarna Bine, Matjaž Novak s. p. (2020, februar). *Obrazec DDV-O za obračun davka na dodano vrednost* (interno gradivo). Blejska Dobrava: Cvetličarna Bine.
8. Čadež, S. & Hočevár, M. (2008). *Stroškovno računovodstvo*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
9. Čok, M., Cirman, A., Prevolnik Rupel, V., Rant, V., Gabrijelčič, I., Kump, N. & Prezelj, T. (2014). *Javne finance v Sloveniji*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
10. Data, d. o. o. (2019, 14. avgust). *Prazniki in nedelje – kako je plačano delo?* [objava na blogu]. Pridobljeno 20. marca 2020 iz <https://data.si/blog/2019/08/14/prazniki-in-nedelje-kako-je-placano-delo/>
11. Davčno in računovodsko izobraževanje – Računovodja.com. (2008a, 28. marec). *Plačevanje davka od dobička pravnih oseb*. Pridobljeno 29. marca 2020 iz https://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=319/Pla%E8evanje_davka_od_dobi%E8ka_pravnih_oseb
12. Davčno in računovodsko izobraževanje – Računovodja.com. (2008b, 30. december). *Pravilnik o stopnjah običajnega odpisa blaga (kalo, razsip, razbitje, okvara) pri opravljanju dejavnosti trgovine na debelo in trgovine na drobno*. Pridobljeno 11. februarja 2020 iz <https://www.racunovodja.com/Clanek/3101>
13. E3plus računovodski servis, Erika Kostanjšek s. p. (2016). *Pogodba o sodelovanju* (interno gradivo). Šenčur: E3plus računovodski servis.
14. Finančna uprava Republike Slovenije. (2020, 26. marec). *Prispevki za socialno varnost*. Pridobljeno 26. marca 2020 iz https://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/prispevki_za_socialno_varnost/
15. Hočevár, M., Igličar, S. & Zaman, M. (2002). *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
16. Hojnik, T. (2019, 1. januar). *Zavezanec za DDV ali nezavezanec?* Pridobljeno 15. februarja 2020 iz <https://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/racunovodstvo/davcni-zavezanec-ali-nezavezanec>
17. Igličar, A. (2016a, 21. marec). *Knjigovodsko spremljanje kratkoročnih sredstev, metode zmanjševanja vrednosti zalog* [PowerPoint]. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
18. Igličar, A. (2016b, 4. april). *Knjigovodstvo stroškov, metode vrednotenja poslovnih učinkov* [PowerPoint]. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
19. Mercina, J. (2017, 26. julij). *Samostojni podjetnik (s. p.)*. Pridobljeno 15. februarja 2020 iz <https://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/ustanovitev-podjetja/katero-obliko-podjetja-izbrati/samostojni-podjetnik-s-p>

20. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. (2020, 11. marec). *Trgovinska dejavnost*. Pridobljeno 10. aprila 2020 iz <https://www.gov.si teme/trgovinska-dejavnost/>
21. Potočnik, V. (1999). *Kalkulacije in DDV za podjetnike, obrtnike, trgovce ...* Ljubljana: GV založba.
22. Potočnik, V. (2001). *Poslovanje trgovskih podjetij*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
23. Slovenska poslovna točka. (brez datuma a). *Postopek ustanovitve s. p.* Pridobljeno 15. februarja 2020 iz <http://evem.gov.si/info/zacenjam/zelim-ustanoviti-podjetje/postopek-ustanovitve-sp/>
24. Slovenska poslovna točka. (brez datuma b). *Samostojni podjetnik*. Pridobljeno 15. februarja 2020 iz <http://evem.gov.si/info/zacenjam/zelim-ustanoviti-podjetje/poslovne-oblike/samostojni-podjetnik/>
25. Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje. (2020, 7. april). *Vladni ukrepi*. Pridobljeno 10. aprila 2020 iz <https://www.gov.si teme/koronavirus/vladni-ukrepi/>
26. Zalokar, N. (2013, 30. maj). Trgovinske evidence. *IKS – Digitalna revija za računovodstvo, davščine in finance*. Pridobljeno 11. februarja 2020 iz: <https://www.revijaiks.si/2013/06/Racunovodstvo/clanek/408050/trgovinske-evidence?h=trgovinske%20evidence>
27. Žagar, A. (2018, 3. september). *Razlike med navadnim in normiranim s. p.* Pridobljeno 15. februarja 2020 iz <https://mladipodjetnik.si/novice-in-dogodki/novice/razlike-med-navadnim-in-normiranim-s-p>

PRILOGE

Priloga 1: Obrazec DDV-O za obračun davka na dodano vrednost

Slika 1: Obrazec DDV-O obračunan za mesec februar 2020

Obrazec DDV-O za obračun davka na dodano vrednost		Vloga za predložitev po roku	
Za obdobje: Februar 2020	Samoprijava ☐	01 Identifikacijska številka za DDV SI81551444	
Firma / ime in priimek: CVETLIČARNA BINE, MATJAŽ NOVAK S.P.	02 Identifikacijska številka za DDV davčnega zastopnika		
Sedež / Stalno prebivališče: BLEJSKA DOBRAVA 117D			

I. Dobave blaga in storitev (vrednosti so brez DDV)		VEUR	
Dobave blaga in storitev	11	9 0 5 1	
Dobave blaga in storitev v Sloveniji od katerih obračuna DDV prejemnik	11a		
Dobave blaga in storitev v druge države članice EU	12		
Prodaja blaga na daljavo	13		
Montaža in instaliranje blaga v drugi državi članici	14		
Oproščene dobave brez pravice do odbitka DDV	15		

II. Obračunani DDV		22%	9.5%	5%	Drugo
po stopnji	21	8 2 5	22	5 0 4	22a
od pridobitve blaga iz drugih držav članic EU po stopnji	23	1 7 9	24	1 2 8	24b
od prejetih storitev iz drugih držav članic EU po stopnji	23a		24a		24c
na podlagi samooddavčitve kot prejemnik blaga in storitev po stopnji	25		25a		25b
na podlagi samooddavčitve od uvoza					26

III. Nabave blaga in storitev (vrednosti so brez DDV)			
Nabave blaga in storitev	31	9 2 3 7	
Nabave blaga in storitev v Sloveniji od katerih obračuna DDV prejemnik	31a		
Pridobitve blaga iz drugih držav članic EU	32	2 1 6 2	
Prejete storitve iz drugih držav članic EU	32a		
Oproščene nabave blaga in storitev in oproščene pridobitve blaga	33	1 8 2	
Nabavna vrednost nepremičnin	34		
Nabavna vrednost drugih osnovnih sredstev	35		

IV. Odbitek DDV		22%	9.5%	5%	Drugo
od nabav blaga in storitev, pridobitve blaga in prejetih storitev iz drugih držav članic EU in od uvoza po stopnji	41	1 7 5 9	42	3 1 0	42a
od pavšalnega nadomestila po stopnji 8 %					43

Obveznosti DDV	51	NE	DA	Presežek DDV	52	4 3 3
izračunavam odbiti delež (ustrezno prečrtaj)	03	NE	DA	Zahtevam vračilo presežkov (ustrezno prečrtaj)	04	NE
						DA

Vir: Cvetličarna Bine, Matjaž Novak s. p. (2020).

Priloga 2: Popis kala

Slika 2: Popis kala po dejanskem stanju

POPIS KALA ZA OBDOBJE 01.11.2018 do 30.11.2018

REZANO CVETJE

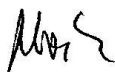
• nagelj -	480 kom	po 0,55 eur	= 264,00 €
• gerbera -	80 kom	po 0,86 eur	= 68,80 €
• iris -	30 kom	po 0,35 eur	= 10,50 €
• marjeta -	100 kom	po 0,90 eur	= 90,00 €
• sončnica -	1 kom	po 1,60 eur	= 1,60 €
• okrasno zelje -	10 kom	po 0,89 eur	= 8,90 €
• lilije -	12 kom	po 1,85 eur	= 22,20 €
• pajki -	100 kom	po 0,85 eur	= 85,00 €
• bunke -	20 kom	po 1,50 eur	= 30,00 €
• vrtnice -	40 kom	po 1,20 eur	= 48,00 €
• eryngium -	30 kom	po 0,57 eur	= 17,10 €
• nutans -	5 kom	po 1,89 eur	= 9,45 €

OKRASNI LONEC

• keramični lonec -	1 kom	po 3,00 eur	= 3,00 €
---------------------	-------	-------------	----------

658,55 €

03.12.2018

Vir: Cvetličarna Bine, Matjaž Novak s. p. (2018).

Priloga 3: Obračun stroškov za samozaposlenega

Slika 3: Mesečni obračun prispevkov samozaposlenega

Sistem: edavki.durs.si
Vložen: 03.01.2019 11:48:01
Št. dokumenta: EDP-81551444-141
Vložil: TANJA PETERNEL (03.01.2019 11:48:01)

Obračun prispevkov za socialno varnost

001 Obračun za obdobje 01.12.2018 - 31.12.2018
Vrsta dokumenta O

002 Razlog NOVAK
010 Priimek MATJAŽ
015 Ime 81551444
020 Davčna številka BLEJSKA DOBRAVA 117D
030 Sedež dejavnosti BLEJSKA DOBRAVA
030a Telefon 04 234 04 04
040 Naslov bivališča CESTA BRATOV STRAŽIŠARJEV
050 Šifra pristojnega finančnega urada 030A
060 Tedenski sklad ur zavezanca 07014 - JESENICE
065 Zavarovalna podlaga 40
070 Zavezanec na podlagi odločbe Sklada RS za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje 005
080 Zavezanec ima pravico do plačila prispevkov iz državnega proračuna. Ne
085 Zavezanec uveljavlja znižanje zavarovalne osnove Ne
0,00

Prvi dan zadržanosti Zadržanost za polni delovni čas od Zadržanost za polni delovni čas do Zadržanost za krajši delovni čas od Zadržanost za krajši delovni čas do Razlog zadržanosti Invalidnost

105 Polna zavarovalna osnova 976,17

	Število ur	Zavarovalna osnova(ZO)	Zavarovalna osnova(ZZ)
110 Mesečna osnova za polni delovni čas	168	976,17	976,17
120 Redno delo	168	976,17	976,17
130 Zadržanost od dela - v breme zavezanca	0	0,00	0,00
140 Zadržanost od dela - ni v breme zavezanca	0		
150 Očtovski dopust brez pravice do nadomestila	0		
160 Invalid s pravico do dela s skrajšanim del. časom	0		
170 Skupaj	168	976,17	976,17

PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST

	Stopnja[%] / Podračun	Obračunani znesek	Znesek za plačilo
210 Prispevek zavarovanca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	15,50		151,31
220 Prispevek delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	8,85		86,39
230 Prispevek za zavarovalno dobo, ki šteje s povečanjem			0,00
240 Skupaj prispevki za PIZ	SI56011008882000003 SI19 81551444-44008	0,00	237,70
310 Prispevek zavarovanca za primer bolezni in poškodbe izven dela	6,36		62,08
320 Prispevek delodajalca za primer bolezni in poškodbe izven dela	6,56		64,04
330 Prispevek za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni	0,53		5,17
340 Skupaj prispevki za ZZ	SI56011008883000073 SI19 81551444-45004		131,29
410 Prispevek zavarovanca za starševsko varstvo	0,10		0,98
420 Prispevek delodajalca za starševsko varstvo	0,10		0,98
425 Skupaj prispevki za STV	SI56011008881000030 SI19 81551444-43001		1,96
430 Prispevek zavarovanca za zaposlovanje	0,14		1,37
440 Prispevek delodajalca za zaposlovanje	0,06		0,59
445 Skupaj prispevki za ZAP	SI56011008881000030 SI19 81551444-42005		1,96
500 Prispevki skupaj		0,00	372,91

e-PODO_OPSVZ_2.10

Vir: Cvetličarna Bine, Matjaž Novak s. p. (2019).

Slika 4: Mesečni obračun prispevkov samozaposlenega

**OBRAČUN PRISPEVKOV ZA SOCIALNO VARNOST ZA ZASEBNIKE
ZA MESEC DECEMBER 2018**

001	Obračun za obdobje	001 od: 01.12.2018	001a do: 31.12.2018
002	Razlog za krajše obdobje:	☐ prijava	☐ odjava ☐ sprememba olajšave

A. PODATKI O ZAVEZANCU

010	Priimek	NOVAK	020 Davčna številka: 81551444
015	Ime	MATJAŽ	
030	Sedež dejavnosti	BLEJSKA DOBRAVA 117D 4273 BLEJSKA DOBRAVA	030a Telefon: 04 234 04 04
040	Naslov bivališča	BLEJSKA DOBRAVA 117D, 4273 BLEJSKA DOBRAVA	
050	Sifra pristoj. davčnega organa	-	
060	Tedenski sklad ur zavezanca	40,00	
065	Zavarovalna podlaga	005	
070	☐	Zavezanec na podlagi odločbe Sklada RS za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	
075	☐	Zavezanec uveljavlja oprostitev plačila prispevkov na podlagi prvega vpisa v predpisan register	076 Datum prvega vpisa v predpisan register
080	☐	Zavezanec ima pravico do plačila prispevkov iz državnega proračuna	
085	☐	Zavezanec uveljavlja znižanje zavarovalne osnove	
090	☐	Zavezanec je bil zadržan od dela Prvi dan zadržanosti: od Zadržanost za polni delovni čas: od do Razlog zadržanosti: Invalidnost:	

B. OSNOVE ZA OBRAČUN PRISPEVKOV			Zneski v EUR s centi	
		Število ur	Osnova	Osnova ZZ
105	Polna zavarovalna osnova	976,17		
110	Mesečna osnova za polni delovni čas	168,00	976,17	976,17
120	Redno delo	168,00	976,17	976,17
130	Zadržanost od dela - v breme zavezanca			
140	Zadržanost od dela - ni v breme zavezanca			
150	Očtovski dopust brez pravice do nadomestila			
160	Invalid s pravico do skrajšan. del. časa			
170	SKUPAJ	168,00	976,17	976,17

C. PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST		Stopnja	Obračunani znesek	Znesek za plačilo
210	Prispevki zavarovanca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	15,50 %		151,31
220	Prispevki delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	8,85 %		86,39
230	Prispevek za zavarovalno dobo, ki šteje s povečanjem			
240	Skupaj prispevki za PIZ	24,35 %		237,70
310	Prispevek zavarovanca za primer bolezni in poškodbe izven dela	6,36 %		62,08
320	Prispevek delodajalca za primer bolezni in poškodbe izven dela	6,56 %		64,04
330	Prispevek za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni	0,53 %		5,17
340	Skupaj prispevki za ZZ	13,45 %		131,29
410	Prispevek zavarovanca za starševsko varstvo	0,10 %		0,98
420	Prispevek delodajalca za starševsko varstvo	0,10 %		0,98
425	Skupaj prispevki za STV	0,20 %		1,96
430	Prispevek zavarovanca za primer brezposelnosti	0,14 %		1,37
440	Prispevek delodajalca za primer brezposelnosti	0,06 %		0,59
445	Skupaj prispevki za ZAP	0,20 %		1,96
500	PRISPEVKI SKUPAJ			372,91

Vir: Cvetličarna Bine, Matjaž Novak s. p. (2019).